

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 1 KWIETNIA 1935 ROKU

U PODSTAW BEZROBOCIA

Pod tym tytułem ukazała się książka napisana przez p. Min. Czesława Klarnera. Tytuł niemal mniej obiecuje niż w książce znaleźć możemy. Autor, wzięwszy za punkt wyjścia najgroźniejszy, gdyż pozostawiający najtrwalsze skutki etyczne i socjalne, objaw kryzysu gospodarczego, nie ogranicza się jednak do analizy samego zjawiska bezrobocia i kreśli w szerokich rysach jego podstawy, dając tem samem obraz istoty obecnego przesilenia.

Rozdział, otwierający książkę a zatytułowany „O gospodarce planowej” jest, obok zakończenia, najważniejszym wyrazem poglądów autora. „Nie można twierdzić — pisze on — że obecne przesilenie skompromitowało ustroju kapitalistyczny, natomiast jest rzeczą pewną, że gwałcenie zasadniczych wymagań ekonomji nie może odbywać się bezkarnie. Przez znaną w matematyce metodę dowodzeń ad absurdum kapitalizm dowiódł całej swojej żywotności i przydatności!” i dalej: „Planowa gospodarka może ograniczyć i podporządkować wolność indywidualną, lecz nie potrzebuje niszczyć jej... stojąc na stanowisku ewolucji i postępu... winniśmy zachować umiar w nowatorstwie”. W tych kilku słowach rysuje się cały program gospodarczy, w którym znajdujemy ostrzeżenia przeciwko dorażnieniu zniechęceniu formami działalności gospodarczej, znajdującymi się w stadium ewolucji, a równocześnie wskazówkę, że niektóre z tych form, na tle potężnych zmian demograficznych i technicznych beznadziejnie przeżyły się. Rozdział ten daje odpowiedzi krótkie i proste na szereg kapitalnych zagadnień ekonomicznych, jak sprawa karteli wewnętrznych i międzynarodowych, sprawa ustrojów korporatywnych i t. d.

Następny szereg rozdziałów analitycznych poświęcony jest zbadaniu polityki gospodarczej i jej owoców w Stanach Zjednoczonych, Anglii, Niemczech, Francji i Włoszech, przyczem już samo zestawienie tych gospodarstw narodowych świadczy, jak różny a zatem i wszechstronny materiał poddany został ocenie przez autora.

Rozdziały te, jak zresztą i wstęp ilustrowane są szeregiem wymownych tablic statystycznych i przejrzystych wykresów, o zupełnie nowem ujęciu graficznym.

Wnioski z przeglądu stosunków zagranicą da-

dzą się streścić w twierdzeniu, że kierunki polityki gospodarczej w skali światowej nabierają coraz bardziej odśrodkowych tendencji, przyczem tendencje te nie są, jak myślą niektórzy, wynikiem ślepoty kierowników tej polityki, lecz nieuchronnym, organicznym objawem, że także tutaj potrzebny jest „new deal”.

Rozdział poświęcony Polsce, po szeregu niesłychanie trafnych skrótów zakończony zostaje konstatacją, że tylko równomierny i solidarny rozwój wszystkich dziedzin naszego życia gospodarczego pod hasłem zwiększenia dochodu społecznego może dać nam optymizm w oczekiwaniu na wyniki przesilenia.

Praca p. Min. Klarnera nie jest książką, których wiele na zbliżone tematy zjawia się na rynku księgarskim. Nie jest ona przedewszystkiem książką, napisaną przez teoretyka ekonomistę, który dzisiaj, pracując w oddaleniu od błyskawicznych przemian gospodarczych, w najlepszym wypadku spóźnia się o pół roku z wnioskami. Autor, będąc kierownikiem wielkiego przedsiębiorstwa przemysłowego, stoi równocześnie na czele samorządu przemysłowo - handlowego w Polsce i do ostatnich czasów kierował instytucją państwową, powołaną do gospodarczej interwencji na rynku pracy — Funduszem Pracy, jednoczy zatem w sobie wszelkie elementy niezbędne do prawdziwej oceny współczesnych warunków gospodarczych.

Dowodem tego jest treść książki. Nie jest łątwo na dwustu kilkudziesięciu stronicach dać przekrój skomplikowanych stosunków ekonomicznych bez obawy powierzchownego traktowania tematu, a jednakże autorowi to się udało: niema słów zbędnych, wszystko jest jasne i krótkie.

Wnioski pozbawione są zupełnie charakterystycznego dla współczesnej literatury ekonomicznej załamania rąk, przeciwnie, jak to już z cytat wynika, z kart książki patrzy na czytelnika doświadczony optymizm.

Optymizm ten ma źródło swe w przekonaniu, że nie wszystko co działo się dotychczas jest złe, lecz że poszukiwanie nowych form gospodarczych znajdzie swój rezultat w stworzeniu warunków które, w odróżnieniu od naiwnego solidaryzmu, moglibyśmy nazwać solidaryzmem planowym.

ZE STOŁECZNEJ IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ

Dn. 25 marca r. b. odbyło się pierwsze posiedzenie plenarne, drugiej kadencji Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie. W zebraniu wzięli udział radcowie Izby, powołani na drodze wyborów ogólnych, zrzeszeniowych, oraz z nominacji Pana Ministra Przemysłu i Handlu. O wyniku wyborów do Izby donosiliśmy w swoim czasie; na liście nominatów do Izby Warszawskiej figurują następujący działacze przemysłu chemicznego: Dyr. Eugenjusz Bazylewicz-Kniażykowski, Inż. Kazimierz Moniuszko, Inż. Józef Milewski.

Odbyte dn. 25 marca zebranie miało na celu kooptację radców do Izby oraz powołanie Prezydum. Zebranie nie wykorzystało swoich uprawnień w zakresie możliwości kooptowania 7-miu radców, powołując do składu Izby tylko 4-ch, wśród nich jednego działacza z terenu przemysłu chemicznego — Inż. Tadeusza Zamoyskiego. Wybory do Prezydum Izby dały następujące wyniki: Prezes — Inż. Czesław Klarner, Vice-Prezesi — Dr. Paweł Minkowski, Inż. Stefan Przanowski, Bogusław Herse, Waclaw Wiślicki, Dr. Waclaw Fajans.

Nowemu zespołowi stołecznej Izby Przemysłowo-Handlowej składamy życzenia najpomysłniejszej pracy.

„ROLA INŻYNIERA CHEMIKA W PRZEMYSŁE CHEMICZNYM”

Pod takim tytułem ukazała się w jubileuszowym zeszycie „Przemysłu Chemicznego” praca p. Inż. Michała Bernsteina. Z uwagi na nader ciekawy tok rozumowania i ostateczne konkluzje, podajemy myśli przewodnie rzeczowej pracy.

Rola inżyniera chemika jest trudniejsza jeszcze niż mechanika — ze względu na większy splot zagadnień nietylko natury chemicznej lecz i na konieczność przetwarzania drogich surowców, podlegających licznym przeobrażeniom tak o charakterze chemicznym jak i fizycznym. Jeżeli działalność inżynierów chemików ma być owocna, przyczyniając się do istotnego postępu w przemyśle, to nie może się ograniczyć do roli analityczno-chemicznej w laboratorjach.

Dominującą rolę w prowadzeniu fabryki odgrywają surowce, materiały pędne i pomocnicze, których racjonalna utylizacja decyduje często o rentowności zakładu przemysłowego; następną sprawą jest zagadnienie robocizny, która wprawdzie z punktu widzenia kosztów własnych odgrywa mniejszą rolę niż w przemyśle mechanicznym, jednak niewłaściwie ujęta przyczynić się może do znacznego marnotrawstwa surowców, węgla i t. p. Zresztą racjonalna organizacja robocizny jest pierwszorzędną szkołą dla młodych inżynierów chemików, którzy na tym wąskim odcinku wykazać mogą swe zdolności kierownicze. Wreszcie rentowność przedsiębiorstwa zależna jest od zharmonizowania tak aparatury jak i czynności, co związane jest z dokładnym opaniem nietylko wszelkich aparatów, lecz rów-

niez znajomością wszelkich procesów chemicznych i fizycznych, tudzież gospodarki cieplnej. Tylko gruntowna znajomość tych wszystkich czynników pozwoli na zastąpienie pierwotnego empiryzmu przez metody naukowe. W przemyśle chemicznym, jak wykazała przeprowadzona jeszcze w roku 1926 ankieta, jest jeszcze bardzo wiele do zrobienia na wszystkich odcinkach gospodarki, i chemicy którzyby choć częściowo przyczynili się do zmniejszenia marnotrawstwa w przemyśle, pogłębialiby niewątpliwie swą rolę.

NOWE DZIAŁY PRODUKCJI CHEMICZNEJ

Sp. Akc. „Ludwik Spiess i Syn” donosi nam, że znacznie rozszerzyła produkcję dwuetyloaminy technicznie czystej 99/100% o punkcie wrzenia 55—56°C. Ostatnio fabryka powiększyła aparaturę oraz udoskonaliła metody wytwarzania dwuetyloaminy — wobec czego produkcja tego artykułu pokryje w zupełności zapotrzebowanie rynku wewnętrznego. Sp. Akc. „L. Spiess i Syn” do produkcji dwuetyloaminy używa tylko i wyłącznie surowców krajowych.

Mamy nadzieję, iż wysoki poziom jakości dwuetyloaminy zainteresuje w odpowiedni sposób polski przemysł chemiczny.

INFORMACJE EKSPORTOWE

Rokowania o rozszerzenie obrotów handlowych z Węgrami rozpoczęte będą w pierwszych dniach kwietnia r. b. Związek zwrócił się do przedsiębiorstw zainteresowanych w wywozie na Węgry z odpowiednią ankietą.

Podpisany został układ kontyngentowy z Estonją na okres 1.V.1935 — 1.V.1936. Postanowienia układu zakomunikowane zostały zainteresowanym przedsiębiorstwom.

Zanotowane zostały następujące zmiany przepisów celnych i reglamentacyjnych (Nr. 9 „Informatora Eksportowego”).

Boliwia. Nowe przepisy dotyczące obrotu dewizowego.

Czechosłowacja. Projektowana podwyżka cła na przezroczysty papier wiskozowy (celofan) z kor. cz. 260 na 1.200 nie została zatwierdzona.

Hiszpanja. Przydział dewiz na towary przywożone z Polski następuje najdalej w ciągu 60 dni.

Zwracamy uwagę na następujące raporty, ogłoszone w Nr. 9 „Informatora Eksportowego”. Nowy system handlu zagranicznego Rumunii (str. 4), nowy system kontyngentowy w Turcji (str. 6).

Państwowy Instytut Eksportowy komunikuje co następuje:

Zgodnie z miarodajnymi informacjami Delegata P. I. E. w Atenach warunki płatności na rynku greckim mimo sytuacji politycznej nie uległy żadnym zmianom, tak, że sposób przydziału dewiz za towary przywożone z zagranicy nie został zmieniony.

Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego (Moniuszki 10, Warszawa) wydało pouczenie dla importerów i eksporterów korzystających z wymiany kompensacyjnej z Rumunją.

Pouczenie powyższe, zawierające informacje o procedurze handlu kompensacyjnego z Rumunją na mocy umowy z dn. 14 grudnia 1934, wysyłane jest bezpłatnie na żądanie.

KRONIKA

Dn. 28 marca r. b. odbyło się posiedzenie Zarządu Związku Przemysłu Chemicznego, poświęcone przedewszystkiem omówieniu spraw Walnego Zgromadzenia, które zwołane zostało na dzień 6 kwietnia r. b. Zdecydowano, że tegoroczne Walne Zgromadzenie zajmie się naczelnem dla organizacji Związku zagadnieniem, jakim jest przyjęcie nowego statutu Związku. Wskutek tego na zebraniu tem nie będzie wygłoszony (jak w latach poprzednich) odczyt, dotyczący wycinkowego zagadnienia przemysłu chemicznego, natomiast zreferowane będą zasadnicze zręby projektu nowej organizacji Związku, przewidzianej w przedstawionym Walnemu Zgromadzeniu statucie.

Zarząd zajmował się ponadto zagadnieniami, dotyczącymi obrotu towarowego z rozmaitymi krajami.

Dn. 3 marca r. b. odbyła się na terenie Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie konferencja w sprawach organizacyjnych przemysłu terpentynowego. Zgromadzeni przedstawiciele tej gałęzi produkcji zgodnie postanowili powołać do życia Zrzeszenie Producentów Terpentyny, którego zadaniem ma być reprezentacja i obrona interesów tej dziedziny przemysłu chemicznego, przy czem główny nacisk położony będzie na uporządkowanie eksportu, podniesienie poziomu technicznego produkcji, usprawnienie handlu wewnętrznego. Statut Zrzeszenia został przyjęty i podpisany na temże zebraniu.

Dyrekcja Targów Poznańskich zwraca naszą uwagę, że dział chemiczny na tegorocznych Targach ma znaczenie zupełnie specjalne, ze względu na udział wielkiej ilości firm zagranicznych. Szereg państw, zwłaszcza zaś Niemcy, wystawiają rozmaite artykuły produkcji chemicznej. Ogółem, w tegorocznych Targach bierze udział ok. 25 krajów. W tym stanie rzeczy wydaje się rzeczą celową, aby polskie fabryki chemiczne wzięły żywszy niż dotychczas udział w Targach Poznańskich, na które zgłoszenia przyjmuje Dyrekcja Targów w Poznaniu.

Przypominamy, że dn. 9 kwietnia r. b. odbędzie się kolejne zebranie (drugi wtorek każdego miesiąca!) Koła Porad Sąsiedzkich naszego Związku Przemysłu Chemicznego.

Zebranie rozpocznie się, jak zawsze, o godz. 6 po poł. i będzie poświęcone sprawom zmiękczenia wody i zwalczania kamienia kotłowego.

Stocznia Gdańska przystąpiła do produkcji aparatów filtracyjnych próżniowych i pod ciśnieniem z licencji znanej firmy Dorr-Oliver.

Ze względu na okoliczność, że aparaty te konstruowane są na polskim obszarze celnym, zwracamy uwagę przedsiębiorstw chemicznych na fakt powyższy.

Powołana do życia przez Zarząd Związku Przemysłu Chemicznego Sekcja Komunikacyjna odbyła swe pierwsze posiedzenie pod przewodnictwem p. Inż. Karola Ginsberga w dn. 25 marca 1935 r.

Zebranie zostało poświęcone rozpatrzeniu spraw taryf kolejowych w zakresie przemysłu chemicznego, w związku z przeprowadzaną przez Min. Komunikacji rewizją taryfy towarowej P. K. P. Po szczegółowym zapoznaniu zebranych przez konsultanta Izby Przemysłowo-Handlowej, p. radcę L. Gałęckiego, z wytycznymi projektu rewizji taryfy towarowej, postanowiono przystąpić do opracowania postulatów przemysłu chemicznego w dziedzinie taryf specjalnych i taryf wyjątkowych.

Dn. 22 marca 1935 r. odbyło się pod przewodnictwem p. Dr. A. Hirszowskiego posiedzenie Sekcji Bezpieczeństwa Pracy Związku, poświęcone rozważeniu zagadnienia organizacji pomocy w nagłych wypadkach w przemyśle chemicznym. Opracowany przez p. Dr. med. Nowakowskiego projekt przepisów pierwszej pomocy w przemyśle chemicznym postanowiono rozesłać do fabryk chemicznych z prośbą o zaopiniowanie. W sprawie plakatów propagujących bezpieczeństwo pracy zebrani postanowili zgłosić na następne posiedzenie charakterystyczne tematy dla przemysłu chemicznego, które zostałyby następnie opracowane przez Sekcję.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ust. Nr. 17 z dn. 14 marca r. b. ukażało się pod poz. 94 Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 13 marca 1935 r. w sprawie zakazu przywozu niektórych towarów.

Zgodnie z przepisami tego Rozporządzenia — na listę towarów zakazanych do przywozu wprowadzono następujące artykuły, bezpośrednio interesujące przemysł chemiczny:

Poz. 350 z p. 3: Żelazocyjanki: sodowe, potasowe, wapniowe, wapniowo-potasowe,
Poz. 342 p. 1: Aceton.

W Dz. Ust. Nr. 17 z dn. 14 marca r. b. ukażało się pod poz. 95 Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 7 marca 1935 r. o ustaleniu cen sprzedażnych spirytusu na cele niekonsumcyjne.

Stosownie do przepisów Rozporządzenia, cena spirytusu do wyrobu środków galenowych i specyfików obniżona zostaje do zł. 5,60 za litr spirytusu i do zł. 7,50 za litr rektyfikatu.

ECHA

* „Monitor Polski” Nr. 65 z dn. 19 marca 1935 r. przynosi szereg odznaczeń Krzyżami Zasługi. Spośród działaczy chemicznych odznaczeni zostali: Złotym Krzyżem Zasługi — pp.: Inż. Edmund Braun, Dyrektor Zakładów Kauczukowych „Piastów”, Dr. Marjan Świderek — kierownik działu w Instytucie Przeciwwgazowym, Prof. Józef Turski; Srebrnym Krzyżem Zasługi — pp.: Inż. Tadeusz Kiślański — Dyrektor Sp. Akc. „Polchem” w Toruniu, Henryk Ruziewicz — Dyrektor Sp. Akc. „Wargum” w Warszawie, Marja Sagajło — kierowniczka działu w Instytucie Przeciwwgazowym.

ORJENTACYJNE CENY NIEKTÓRYCH WYTWÓRÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO		Cena zł.		
Aceton		370.—	Kwas octowy techn. 30%	85.—
Spirytus drzew. techniczny 90/98		160.—	Mączka kostna odklejona 30% P ₂ O ₅	15.—
Alkohol metylowy czysty 99/100		240.—	" rogowa 13/14% N ₂	35.—
* Amonjak skroplony za 1 kg NH ₃		1.53	Naftalin surowy prasowany	28.00
* Azotniak mielony za 1 kg % N ₂		1.25	" czysty w łuskach	52.50
Azotan amonu		100.—	Octan amylu	470.—
Azotyn sodowy		120.—	Octan metylu	330.—
Benzol handlowy 90%		92.—	Octan sodu	120.—
" czysty		104.—	" ołowiu	180.—
Bisulfat (kw. siarczan sodu)		13.50	Oleina	185.—
* Boraks	90—100.—		Oleum 20%	15.—
Chloran potasu		180.—	Olej lniany	145.—
Chlor ciekły		115.—	* Potaż kalcynowany 90/95%	120.—
Chlorek cynku 50° Bé		30.—	* Potaż żrący topiony 88/92%	140.—
* Chlorek wapna bielący		30.60	Pirydyna czysta dla celów analitycznych za 1 kg	8.00
Chlorek wapnia (CaCl ₂)	20—22.—		Smola preparowana	16.50
Chlorobenzol		165.—	Saletra amonowa	100.—
Chloroform czysty		800.—	Saletra potasowa	130.—
" „pro narcosi“		1.800.—	* Saletra sodowa 15,5% N ₂	28.10
Dwuwęglan sodowy		38.—	* Salmjak raf.	120.—
Eter siarkowy		450.—	Siarczan amonu	23.70
Fenol czysty		265.—	* Siarczan miedzi	65—75.—
Formalina 40%		180.—	* Siarczek sodu 60/62%	64.—
* Gliceryna farmaceutyczna 30° Bé		220.—	* Soda amonjakalna 98%	22.50
" techniczna 85/88%		160.—	" kaustyczna 97,5%	54.—
Karbolinum		29.75	Sól glauberska krystaliczna	7.00
Klej kostny		230.—	Sól Seignette'a (aptek)	420.—
Klej skórny		250.—	Stearyna	170.—
Krezol czysty		128.—	Superfosfat 16% par. Warszawa luzem	10.75
Kwas azotowy techn. 36° Bé za 100% HNO ₃		95.—	Toluol czysty	115.—
Kwas cytrynowy zwykły		460.—	Woda amonjakalna chem. czysta zaw. +25% NH ₃	60.—
Kwas mrówkowy 80%		235.—	Żelatyna techn.	400.—
Kwas winowy zwykły		520.—		
Kwas siarkowy 60° Bé		5.00		
" solny 19°/21° Bé		9.50		

Ceny powyższe są cenami hurtowymi i rozumieją się za 100 kg loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką rozumieją się wraz z opakowaniem.

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Barwniki i półprodukty organiczne:	techn.: Fabr. „ALFA“, Bydgoszcz, Garbary 3.	Kwaśny węglan sodowy (bicarbonat):	„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE“, Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.
„PRZEMYSŁ CHEMICZNY, BOŚ RUTA Sp. Akc.“, Zgierz, tel. Łódź 121-01; Warszawa, Piusa XI. 3. m. 8, tel. 8-38-78.	Gliceryna farmaceutyczna i techniczna:	Oleina zwierzęca:	Sp. Akc. „STREM“, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.
„WOLA KRZYSZTOPORSKA“ Fabr. Chem. Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.	Sp. Akc. „STREM“, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.	Słomka i włosie viskozowe:	Sp. Akc. TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU“, Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.
ZAKŁADY CHEMICZNE W WINIENICY, S. A. Winnica, poczta Henryków k/Warszawy, tel. 1-a podm. 17. Biuro sprzedaży: Inż. Oskar Gross. Łódź, Gdańska 81, tel. 186-12.	Przem. Tuszcz. „SCHICHTLEVER“ Sp. Akc., Warszawa, Nowy Zjazd 1, telefony 605-77, 605-99.	Smola pierwszorzędowa:	Zakłady „ELEKTRO“, Łaziska Górne, G. Śląsk.
Celulozoidy odpadki:	Gumowe artykuły techniczne:	Soda amonjakalna, krystaliczna i kaustyczna:	„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE“, Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.
Fabr. „ALFA“, Bydgoszcz, Garbary 3.	Sp. Akc. „WOLBROM“, Warszawa, Leszno 15, tel. 11.06-81.	Soda kaustyczna.	Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ“, Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.
Chlorek wapna bielący.	Zakł. Kauczukowe „PIASTÓW“, Sp. Akc., Warszawa, Złota 35, tel. 533-49.	Sól glauberska krystaliczna:	„TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU“, Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ“, Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.	Jedwab sztuczny:	Stearyna:	Sp. Akc. „STREM“, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.
Chlorek wapnia (CaCl₂):	Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU“, Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.	Żelazokrzem 45% i 75%:	Zakłady „ELEKTRO“, Łaziska Górne, G. Śląsk.
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE“, Warszawa, Czackiego 14, tel. 5-91-24.	FABRYKA PRZĘDZY I TKANIN SZTUCZNYCH „CHODAKÓW“, Sp. Akc., poczta Sochaczew. Tel. Sochaczew 81.		
Farmaceutyczne przetwory:	Karbid:		
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN“, Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.	Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ“, Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.		
„Fr. KARPINSKI Spółka Akcyjna“, Warszawa, Wolność 9, tel. 11-06-00.	Zakłady „ELEKTRO“, Łaziska Górne, G. Śląsk.		
Fotograficzne materiały:	Klej kostny i skórny:		
Płyty, błony i papiery do celów	Sp. Akc. „STREM“, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.		

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego“ bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 510-14.

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej — Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI

Druk L. Bożusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11.